

Høst af engrapgræs

FrøavlsINFO nr. 8, 2017

- De tidligste sorter er klar til skårlægning nu
- Høstmetoder

De tidligste engrapgræsmarker blomstrede først i juni, og de lange dage modner på afgrøderne. På de tidligste lokaliteter og i de tidligste sorter er skårlægningen startet. Pas især på stående og spildsomme afgrøder.

I afgrøder der står op på nuværende tidspunkt, kan afmodningen ske over få dage. Skårlæg før dryssespildet bliver stort. Bemærk, at en sort som Balin på en sildig lokalitet med god vandforsyning kan være 5-10 dage senere end de tidligste marker.

Undgå at høste forurenede pletter med

Er der partier eller pletter i marken, som er meget forurenede med svært frarenselige arter som fremmed rapgræs, alm. rajgræs, rævehale, væselhale, skræpper etc., så lad være med at høste disse områder.

Modenhedsbestemmelse

Fra blomstring til skårlægning regnes normalt med ca. 25 dage.

Engrapgræs er modent, når afgrøden skifter fra et rødt/gult til et gulligt/gulbrunt skær. Når frøene begynder at løsne sig, og en del frø falder af ved et let slag mod hånden, er marken klar til at blive skårlagt.

Den del af strået, som er i frøtoppen, skal være farvet gul på min. 90 procent af frøstænglerne.

Er afgrøden gået kraftigt i leje skal man dog være opmærksom på, at de øverste strå er de mest modne, men normalt også de stængler med mest veludviklede frø.

Der er stor forskel på sorterne modningstidspunkt og spildsomhed. Generelt er de kortstråede sorter meget lidt spildsomme, hvorimod de fleste langstråede sorter er mere spildsomme.

Skårlægning af langstråede og spildsomme sorter

Engrapgræs skårlægges bedst med en fingerklipper. Flere års forsøg viser klart, at

skiveslåmaskiner giver et betydeligt større spild, derfor bør skiveslåmaskinen betragtes som en nødløsning, og aldrig anvendes i marker med mindre plantemasse.

Det kan være nødvendigt at hente skår i marker med lejesæd, idet en fingerklipper helst skal køre mod toppen eller skråt mod toppen, mens det er omvendt for skiveslåmaskinen.

Moddus gør afgrøden mere stående og dermed nemmere at skårlægge med mindre spild til følge.

Vejringstiden er normalt omkring en uge. Spildsomme sorter skårlægges tidligere, og bør derfor ligge på skår længst.

Skårløftning eller underskæring af skåret kan blive nødvendig, hvis der er meget gengrøning og nedbør i vejringstiden.

Skårlægning eller direkte høst af korte sorter

I korte sorter er der flere valgmuligheder. Skårlægning kan ske som beskrevet ovenfor. Direkte mejetærskning er velegnet i sorter, der ikke er spildsomme, hvis afgrøden ikke har ret meget bundgræs.

Vent med direkte tærskning, indtil afgrøden er godt moden, hvilket vil sige 10-14 dage efter normalt skårlægningstidspunkt og afgrødens farve går over i en høst gul til grålig tone.

Direkte tærskning er også en fordel, hvis der er forurening med andre rapgræsser, idet noget af det alm. rapgræs kan nå at drysse af inden tærskning, og enårig rapgræs kan begrænses i frøvaren ved at løfte skærebordet lidt.

Kombination af de to høstmetoder er meget anvendt i ikke spildsomme sorter. Her skårlægges afgrøden, når engrapgræsset er modent, hvorefter marken vejrer 2-3 dage, inden mejetærskning påbegyndes.

Denne metode er også velegnet i afgrøder med bundgræs, da det friske græs får mulighed for at ose af, så adskillelsen af frø og halm i mejetærskeren bliver nemmere.

De to sidste metoder kræver mere beluftning på plantørrieriet.

Er afgrøden færdigvejret efter 10-14 dage på skår, er tørring sjældent nødvendigt.

Men husk at blæse i frøet mindst en gang om ugen i august og følg op hver 4. uge frem til november. Selv 15 minutters blæsning gør en forskel.

Det anbefales altid at køle frøet ned på lageret, når det er tørt. Husk at frø, der leveres i høst, højst må leveres med 12 pct. vand.

Returtærsker

Flere engrapgræsavlere har valgt at investere i en returtærsker til engrapgræs, og der kan være meget frø at hente, op til 100 kg/ha, specielt i sorter med meget frøuld.

Desuden kan man bruge mere luft på soldet og dermed få højere rumvægt.

Råvarekvalitet

En kubikmeter råvare skal veje mellem 190 og 220 kg for at få et tilfredsstillende lavt rensesvind på omkring 20 pct.

Det er en grov rettesnor, som ikke gælder, hvis der er et unormalt stort indhold af f.eks. enårig rapgræs eller spildkorn. I sorter med meget frøuld er det sværere at opnå en høj rumvægt end i sorter med skarpt og tungt frø.

Rumvægten i vådt frø reduceres ved tørring med to procent for hver procent vand over 13 pct.

Denne regel gælder for alle græsfrøarter:

Vådt frø med 16 pct. vand og en rumvægt på 200 kg/m³ vejer så efter tørring knapt 190 kg/m³.

Venlig hilsen
Avlsafdelingen
DLF